

Het Woord van de Gerechtigheid

Nummer 157, januari, februari 2019

“Want ieder die nog van melk leeft, is onervaren in het woord van de gerechtigheid (St. vert.): hij is nog een kind” (Hebr. 5:13). Het “woord van de gerechtigheid” staat in contrast tot “de eerste beginselen van de uitspraken van God” (Hebr. 5:12). Het “woord van de gerechtigheid” duidt daarom op diepere waarheden waarin God handelt op basis van Zijn gerechtigheid met ons.

Het Woord van de Gerechtigheid wil een bijdrage leveren om christenen vertrouwd te maken met de “vaste spijs” (Hebr. 5:14) van het woord van God om geestelijke volwassenheid mogelijk te maken. Bijbelse waarheden die nauwelijks worden onderwezen en van cruciaal belang zijn om “het einddoel van het geloof” (1 Petr. 1:9) te bereiken, zullen in het bijzonder onderwerp van aandacht zijn.

Het Woord van de Gerechtigheid wordt geredigeerd door Roel Velema
e-mail: roel@velemaweb.nl
weblog: <http://velemaweb.nl>

De Openbaring van Jezus Christus aan Johannes

Deel 6

Aan de Gemeente in Efeze

“Schrijf aan de engel van **de gemeente te Efeze**: Dit zegt Hij, die de zeven sterren in zijn rechterhand houdt, die tussen de zeven gouden kandelaren wandelt:

Ik weet uw werken en inspanning en uw volharding en dat gij de kwaden niet kunt verdragen en hen op de proef gesteld hebt, die zeggen, dat zij apostelen zijn, maar het niet zijn, en dat gij hen leugenaars hebt bevonden, en gij hebt volharding en hebt verdragen om mijns naams wil en gij zijt niet moede geworden.

Maar Ik heb tegen u, dat gij uw eerste liefde verzaakt hebt. Gedenk dan, van welke hoogte gij gevallen zijt en bekeer u en doe weder uw eerste werken. Maar zo niet, dan kom Ik tot u en Ik zal uw kandelaar van zijn plaats wegnemen, indien gij u niet bekeert.

Doch dit hebt gij, dat gij de werken van de Nikolaiëten haat, welke ook Ik haat.

Wie een oor heeft, die hore, wat de Geest tot de gemeenten zegt. Wie overwint, hem zal Ik geven te eten van de boom des levens, die in het paradijs Gods is” (Openb 2:1-7).

De geschiedenis van Efeze gaat terug tot ongeveer 1100 voor Christus. Efeze bestond toen uit een groep plaatselijke nederzettingen rondom de Griekse vruchtbaarheidsgodin, Artemis van Efeze genoemd. Efeze lag aan de westkust van Klein-Azië in het tegenwoordige Turkije.

Wat de geschiedenis van de gemeente van Jezus Christus in Efeze betreft, vinden we die bijna helemaal in Handelingen 18:18-20. Op zijn tweede zendingsreis bezocht hij de stad, vergezeld van Priscilla en Aquila (Hand. 18:18-21). Zoals gewoonlijk bezocht hij de synagoge en verkondigde hen het evangelie. Hij reisde verder en liet Priscilla en Aquila achter voor de verdere opbouw van het werk.

Dan lezen we in Handelingen 18:24-28 dat een Jood uit Alexandrië, Apóllos, in Efeze kwam. Hij was een man van het Woord, deskundig en doorkneed in de Schriften. Hij verkondigde met vuur wat hij had geleerd over Jezus. Zijn kennis van het evangelie was nog beperkt, omdat hij alleen had geleerd van de doop van Johannes. Johannes de Doper had een heldere boodschap: "Laat je dopen, kom tot inkeer en ontvang vergeving van zonden". Johannes was de heraut van een nieuw tijdperk, de aankondiging van het Nieuwe Verbond: "*Bekeert u, want het koninkrijk der hemelen is nabijgekomen*" (Matt. 3:2). Ook riep Johannes: "*Reeds ligt de bijl aan de wortel van de bomen: iedere boom dan, die geen goede vruchten voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen*" (Matt. 3:10). De nadruk van Johannes lag op de doodskant van het kruis, met het koninkrijk der hemelen in het vooruitzicht. Dat was de gedachte achter de doop van Johannes.

Priscilla en Aquila hoorden Apóllos en legden hem nauwkeuriger de weg van God uit.

Paulus keerde terug naar Efeze tijdens zijn derde zendingsreis, terwijl Apóllos in Korinthe was (Hand. 19:1-12). Paulus vond daar ongeveer twaalf discipelen die gedoopt waren in de doop van Johannes. Paulus' opmerking was daarom terecht toen hij zei: "*Hebben jullie de Heilige Geest ontvangen, toen jullie tot geloof kwamen?*" (Hand. 19:2).

Deze woorden benadrukken de andere kant van het kruis, want het kruis kent twee kanten, dat van de dood en de weg tot leven. Jezus had in zijn bediening al gesproken "*over zijn uitgang [Gr. exodus ('een weg uit')], die Hij de Jeruzalem zou volbrengen*" (Lukas 9:31) Het kruis is een ingang tot de dood en een uitgang tot de opstanding. Daarop lieten de mannen zich dopen in de naam van Jezus.

Paulus bleef drie jaar in Efeze, ergens tussen het jaar 53 en het najaar van 56 (Hand. 20:31). Handelingen 19 en 20 doen daar verslag van. In Paulus' tijd was Efeze een belangrijke handelsplaats geworden en behoorde tot de Romeinse provincie Asia. Wie tegenwoordig de oude stad Efeze bezoekt, ziet dat Efeze niet direct aan zee ligt. De reden daarvan is dat de kustlijn zich in de loop van de eeuwen naar het westen heeft verplaatst.

Paulus heeft veel meegemaakt in die gemeente. Hij schreef aan Timotheüs: "*Maar ik zal nog tot Pinksteren te Efeze blijven want mij is een grote en machtige deur geopend en er zijn vele tegenstanders*" (1 Cor. 16:8,9). Bekend is de opstand van de zilversmid Demétrius die afbeeldingen maakte van de tempel van Artemis. Door de invloed van Paulus zag hij zich in zijn onderhoud en welvaart bedreigd. De vervolging en tegenstand versterkten uiteindelijk de ware christenen en hun verspreiding van het Evangelie.

Van de Artemis van Efeze we lezen in Handelingen 19:21-35. (Zie onderstaande foto van de Artemis die persoonlijk werd gefotografeerd in 2011 in het museum in het nieuwe Efeze).

”En toen dit alles voorbij was, nam Paulus zich voor door Macedonië en Achaje naar Jeruzalem te reizen, en hij zei: Als ik daar geweest ben, moet ik ook Rome zien. En hij zond twee van zijn helpers, Timotheüs en Erastus, naar Macedonië, maar hij bleef zelf nog een tijd lang in Asia.

*En omstreeks dat tijdstip ontstond er geen geringe opschudding inzake de weg. Want iemand, genaamd Demétrius, een zilversmid, die zilveren Artemistempels vervaardigde, verschaftte aan de mannen van het vak niet weinig inkomsten. Hij riep dezen bijeen, met de werklieden in dit vak, en zei: Mannen, gij weet, dat wij aan dit werk onze welvaart danken, en gij ziet en hoort, dat deze Paulus een talrijke schare, niet alleen van Efeze, maar ook van bijna geheel Asia, overgehaald en afkerig gemaakt heeft door te zeggen, dat goden, die met handen worden gemaakt, geen goden zijn; en wij lopen niet alleen gevaar, dat deze tak van arbeid niet meer in tel zal zijn, maar ook, dat het heiligdom van **de grote godin Artemis** van geen betekenis meer geacht zal worden, en dat zij ook van haar luister beroofd zal worden, zij, die door geheel Asia en de ganse wereld als godin wordt vereerd.*

*Toen zij nu dit hoorden, riepen zij in heftige opwinding: **Groot is de Artemis van de Efeziërs!** En de stad werd een en al verwarring en zij stormden als een man naar het theater en sleurden Gajus en Aristarchus, Macedonische reisgenoten van Paulus, mede. En toen Paulus zich onder het volk wilde begeven, lieten de discipelen hem dit niet toe; zelfs zonden enige van de oversten van Asia, die hem welgezind waren, hem de waarschuwing, zich niet in het theater te wagen. Nu riep de een dit, de ander dat, want de volksvergadering was verward en de meesten wisten niet eens, waartoe zij samengekomen waren.*

*En uit de schare gaf men inlichtingen aan Alexander, die de Joden naar voren geschoven hadden. En Alexander wenkte met de hand en wilde een verdedigingsrede houden voor het volk. Maar toen zij bemerkten, dat hij een Jood was, ging er een geroep van allen op, wel twee uren lang: **Groot is de Artemis van de Efeziërs!** Maar de secretaris van de stad bracht de schare tot kalmte, doordat hij zei: Mannen van Efeze! Wie ter wereld weet niet, dat de stad van de Efeziërs de tempelbewaarster is van **de grote Artemis** en van het beeld, dat uit de hemel is gevallen?” (Hand. 19:21-35).*

Paulus was nog geen tien jaar weg uit Efeze toen hij aan Timotheüs schreef wat er in de tussentijd was gebeurd. “Dit weet u dat allen die in Asia zijn, zich van mij afgekeerd hebben” (2 Tim. 1:15). Paulus had er al weet van toen hij schreef: “Want dit weet ik: dat na mijn vertrek wrede wolven bij u zullen binnenkomen, die de kudde niet sparen; en dat uit uw eigen midden mannen zullen opstaan die de waarheid verdraaien om de discipelen weg te trekken achter zich aan” (Hand. 20:29,30).

De lof van Christus: “Ik weet ...”

De Heer heeft lovende woorden voor de gemeente: “Ik weet jullie werken en inspanning en uw volharding en dat jullie kwaden niet kunnen verdragen ... en niet moe zijn geworden.”

“Ik ken uw werken, uw inspanning en uw volharding, en weet dat u slechte mensen niet kunt verdragen, en dat u hen op de proef hebt gesteld die van zichzelf zeggen dat zij apostelen zijn, maar het niet zijn, en dat u hebt ontdekt dat zij leugenaars zijn. En u hebt moeilijkheden verdragen, en volharding getoond. Om Mijn Naam hebt u zich ingespannen en u bent niet moe geworden” (Openb. 2:2,3 HSV).

Het is opmerkelijk dat deze bemoedigende woorden ook weerklinken toen Paulus de Thessalonicenzen schreef:

“Wij danken God altijd om u allen, wanneer wij u gedenken bij onze gebeden, onophoudelijk gedachtig aan het werk van uw geloof, de inspanning uwer liefde en de volharding uwer hoop op onze Here Jezus Christus voor het oog van onze God en Vader” (1 Thess. 1:2,3).

Deze gemeente was een modelgemeente, want nergens lezen we dat Paulus iets tegen hen heeft. Dat is wel het geval in Efeze waar zij hun eerste liefde hadden verzaakt.

De eerste liefde

Wat is eerste liefde? Het is een liefde die alles omvat, liefde in al haar aspecten. In Jeremia 2:2 lezen we: “Zo zegt de Here: Ik denk aan u, aan de genegenheid van uw jeugd, aan de liefde van uw bruidsdagen, toen u achter Mij aan ging in de woestijn, in een land waarin niet wordt gezaaid.”

Onze eerste liefde is ons startpunt. Dit zien we in de eerste liefde van Israël toen zij uit Egypte trok. Israël verloor haar eerste liefde, maar Hosea profeteerde dat deze eerste liefde weer zou terugkeren:

“Daarom zie, Ik zal haar lokken, en haar leiden in de woestijn, en spreken tot haar hart. Ik zal haar aldaar haar wijngaarden geven, en het dal Achor maken tot een deur van de hoop. Dan zal zij daar zingen als in de dagen van haar jeugd, als ten dage toen zij trok uit Egypte. En het zal te dien dage geschieden, luidt het woord des Heren, dat gij Mij noemen zult: mijn man, en niet meer: mijn Baäl. Ja, Ik zal de namen der Baäls verwijderen uit haar mond; hun naam zal niet meer genoemd worden. Te dien dage zal Ik voor hen een verbond sluiten met het gedierte van het veld, het gevogelte des hemels en het kruipend gedierte van de aarde.

Dan zal Ik boog en zwaard en oorlogstuig in het land verbreken, en hen veilig doen wonen. Ik zal u Mij tot bruid werven voor eeuwig; Ik zal u Mij tot bruid werven door gerechtigheid en recht, door goedertierenheid en ontferming; Ik zal u Mij tot bruid werven door trouw; en gij zult de Here kennen. Het zal te dien dage geschieden, dat Ik verhoren zal, luidt het woord des Heren: Ik zal de hemel verhoren, en die zal de aarde verhoren, en de aarde zal het koren, de most en de olie verhoren, en die zullen Jizreël verhoren. Dan zal Ik haar voor Mij zaaien in het land, en Mij ontfermen over Lo-Ruchama, en tot Lo-Ammi zeggen: Gij zijt mijn volk. En hij zal zeggen: Mijn God!" (Hosea 2:14-32).

Waarom wordt de woestijn steeds genoemd in relatie tot de eerste liefde? De reden is begrijpelijk, omdat liefde achter de Geliefde wil gaan, ook in een woestijn waar op niets te leven valt. Zelfs als het nodig is, zal het van honger omkomen, als het maar met de geliefde kan zijn.

Zo'n eerste liefde komen we ook tegen in het boek Hooglied:

"Wie trekt daar op uit de woestijn, leunend op haar geliefde?" (Hooglied 8:5).

Hooglied is het meest verheven boek in het Oude Testament. Het verwijst naar de gelovige die in eerste liefde in vereniging met God wil zijn. De eerste liefde heeft de Geliefde lief boven alles en boven alle dingen. Daarom kon Salomo het hart van de Sulamitische niet winnen, noch door zijn persoon noch door rijkdom. Ook Salomo trok uit de woestijn op, maar niet in armoede, maar in wereldse rijkdom:

"Wat trekt daar op uit de woestijn, als zuilen van rook, omgeurd van mirre en wierook en allerlei reukwerk van de koopman?" (Hooglied 3:6).

De Joden lezen Hooglied op de Sabbat van Pesach. Pesach verwijst naar de bevrijding van het volk uit Egypte. Het was de tijd dat de onvoorwaardelijke liefde van God gepaard ging met de liefde van het volk: Deze wederzijdse liefde wil de Jood uitdrukken door het lezen van het Hooglied.

De gemeente in Efeze had haar eerste liefde verloren. Dat was een val van grote hoogte, zei de Heer. Waarom was dit zo'n grote val? Wel, een Farizeeër vroeg Jezus eens wat het grote gebod in de wet was:

"Meester, wat is het grote gebod in de wet? Hij zei tot hem: Gij zult de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand. Dit is het grote en eerste gebod. Het tweede, daaraan gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. Aan deze twee geboden hangt de ganse wet en de profeten" (Matt. 22:36-40).

Wanneer God liefhebben met heel onze hart en ziel en verstand, het eerste gebod is, dan is het verlies van onze eerste liefde een grote val.

Wat de eerste liefde is, zien we in alle zeven brieven in Openbaring 2-3. De Efeziërs hadden wel liefde, maar het was de eerste liefde die ze hadden verzaakt. Zij waren volhardend en niet moe geworden om goed te doen. De liefde die zij hadden was een **volhardende liefde**. Die volhardende liefde zien we in 1 Corinthiërs 13:7: "... *alles hoopt zij, alles verdraagt zij.*"

Wanneer we naar de gemeente in Smyrna kijken, zien we een **lijdende liefde**, waartoe de Heer hen had geboden:

"Wees niet bevreesd voor wat u lijden zult ... Wees trouw tot in de dood, en Ik zal u de kroon van het leven geven" (Openb, 2:10).

Van de gemeente aan Pergamum zei de Heer dat sommigen niet onderscheidden wat van Hem was en wat van de satan was. Het ontbrak hen aan **onderscheidende liefde**.

De gemeente in Thyatira had zich laten verleiden tot afgoderij en hoererij en het ontbrak hen aan **vastberaden liefde**.

De gemeente in Sardis had de naam dat ze leefden, maar ze waren dood (Openb. 3:1). Hun houding was onbestemd en vaag. Het ontbrak hen aan **hartstochtelijke liefde**.

De gemeente in Filadelfia bleven de Heer verwachten (Openb. 3:10) en hadden daarom **verwachtende liefde**.

De gemeente in Laodicea was in alle middelmatig, ze waren lauw, niet heet noch koud. Wat de Heer verwachtte was een **withete liefde**.

Wanneer we al deze aspecten van liefde tezamen nemen, de volhardende, lijdende, onderscheidende, vastberaden, hartstochtelijke, verwachtende en withete liefde, dan weten wat de eerste liefde is die de Here verwachtte van de gelovigen in Efeze.

Paulus vergelijkt de eerste liefde met de huwelijkse liefde:

"Want met een ijver Gods waak ik over u, want ik heb u verbonden aan een man, om u als een reine maagd voor Christus te stellen. Maar ik vrees, dat misschien, zoals de slang met haar sluwheid Eva verleidde, uw gedachten van de eenvoudige en loutere toewijding aan Christus afgetrokken zullen worden" (2 Cor. 11:2,3).

Wat houdt ons dichtbij de eerste liefde? Het is de eenvoudige en loutere toewijding aan Christus. Het is de eenvoud en ongereptheid tegenover Christus. Het is de gerichtheid op Hem alleen, waarbij niemand anders en niets anders zoeken dan hem te kennen en met Hem om te gaan.

"Als de Corinthiërs door de leraars die in de laatste tijd bij hen waren gekomen een andere Christus hadden aangenomen, of een andere Geest, of een ander evangelie, dan zouden ze heel goed verdragen wat deze leraars deden" (Darby, Synopsis). Dat was het gebrek aan eerste liefde.

De Nikolaiëten

“Maar dit hebt u vóór, dat u de werken van de Nikolaiëten haat, die ook Ik haat” (Openbaring 2:6).

De Heer prijst de gemeente in Efeze dat zij de werken van de Nikolaiëten haat. Maar wie waren deze Nikolaiëten? De enige verdere vermelding vinden we in Openbaring 2:15, in de brief aan Pergamum:

“Zo hebt u er ook die zich houden aan de leer van de Nikolaiëten en dat haat Ik.”

Verder vinden we weinig in de oude kerkgeschiedenis over de Nikolaiëten. Zo schreven de kerkvaders Ireneüs en Hippolytus dat Nicolaüs van Antiochië die in Handelingen 6:5 genoemd wordt, de stichter van deze sekte zou zijn geweest:

“En dit woord behaagde heel de menigte; en zij kozen Stefanus, een man vol van geloof en van de Heilige Geest, Filippus, Prochorus, Nicanor, Timon, Parmenas en Nikolaüs, een proseliet uit Antiochië.”

Het feit dat we zo weinig over deze groep weten, leidt tot verschillende meningen en speculaties. Zo vermoedde de Engelse theoloog J.B. Lightfoot dat de Nicolaïeten niet vernoemd waren naar een man, maar dat hun naam afgeleid is van het Hebreeuwse *nicolah* = ‘laat ons eten’. Met deze woorden zouden de Nicolaïeten elkaar aangemoedigd hebben om afgodenoffers te eten.

Weer anderen leggen een verband met de Griekse woorden *nikaoo* (= overwinnen) en *laos* (= volk). De Nikolaiëten zijn dan de “overwinnaars van (‘over’) het volk”. Zo schreef C.I. Scofield, bekend van de *Scofield Reference Bible*, dat het hier tevens een profetie inhoudt dat het algemene priesterschap van alle gelovigen zou verworden tot een priesterschap van de geestelijken.

In Openbaring 2 zien we in ieder geval twee zaken. De Nikolaiëten hadden een leer die met overeenkomstige werken gepaard gingen. Wat die leer was, is mogelijk contextueel te bepalen, want de context in Openbaring 2:15 is:

“Maar Ik heb enkele dingen tegen u, namelijk dat u daar mensen hebt die zich houden aan de leer van Bileam, die Balak leerde voor de Israëlieten een struikelblok neer te leggen, opdat zij afgodenoffers zouden eten en hoererij bedrijven. Zo hebt u er ook die zich houden aan de leer van de Nikolaiëten en dat haat Ik. Bekeer u. En zo niet, dan kom Ik spoedig bij u en zal Ik tegen hen oorlog voeren met het zwaard van Mijn mond” (Openbaring 2:14-16).

Indien Ireneüs en Hippolytus gelijk hadden, dan was de leer van Bileam de Oudtestamentische parallel van de Nieuwtestamentische leer van de Nikolaiëten. Dan zouden de Nikolaiëten ook afgodenoffers eten en hoererij bedrijven. Ireneüs schreef in werk *Tegen de Dwalingen*:

“De Nikolaiëten zijn de volgelingen van Nikolaüs, een van de zeven die voor het eerst door de apostelen aan het diaconaat was gewijd. Ze leidden levens van ongebreidelde bevrediging. Het karakter van deze mensen zien we heel duidelijk in de Openbaring van Johannes, in hun leer dat het niet uitmaakt om overspel te plegen en dingen te eten die aan afgoden zijn geofferd.”

Wat was de leer van Bileam dan? Vermenging van Israëlieten met Moabieten en verleiding van Gods volk tot de dienst van Baäl, waren het doel van de listige en verdorven Bileam.

Hij had het goed gezien, dat deze zonden de kracht van Israël zouden breken, omdat ze geheel indruisten tegen de wil van de Heer (Deut. 7:1-4). Het is droevig dat hij in deze list slaagde. Gods heilige volk vermengde zich met de Moabieten, waardoor het zich een streng oordeel van God op de hals haalde. Er kwam een plaag onder het volk en niet minder dan 24000 mensen stierven.

Tegenwoordig zien we deze leer ook in de gemeente van Jezus Christus. Het is de leer dat hoe we ook leven, het niets voor ons geestelijk leven uitmaakt, zolang we maar vergeving ontvangen. Dit stemt ook overeen met de onverschilligheid van de leer van de Nikolaïeten die we dan as een Nieuwtestamentische parallel kunnen zien.

Het maakt wel degelijk uit hoe wij leven! Het heeft geen invloed op ons eeuwig heil, maar wel op het succes van onze geestelijk wedloop die bepaalt of we overwinnaars zullen zijn.

Christenen zijn in een geestelijke wedloop geplaatst en de prijs is om met de Zoon van God de troon te bestijgen als mede-erfgenamen. Elk christen die overwint, zal deze troon bestijgen, maar wie overwonnen wordt door het vlees, de wereld en de satan, zal stranden in zijn of haar geestelijke wedloop en zal het geloof schipbreuk lijden. De satan haat het woord van het koninkrijk en zal alles in het werk stellen deze boodschap te beletten, opdat we geen licht op deze boodschap krijgen. Het moet ons niet verwonderen dat de satan deze boodschap zó intens haat. Christus en Zijn mede-erfgenamen zullen namelijk de heerschappij van het koninkrijk ontvangen en heersen over het domein waarover de satan en zijn engelen momenteel heersen. Dit is het hart van alle geestelijke strijd. Satan valt ons aan, opdat we het geloof opgeven en we ons niet zullen kwalificeren voor de prijs die ons wacht. Hij valt het woord van het koninkrijk aan, de boodschap die met de prijs van de roeping van God heeft te maken.

De satan is hierin goed geslaagd, want het woord van het koninkrijk is bijna geheel afwezig in kerken en gemeenten. De meerderheid weet niets af van dit doel van hun geestelijk leven. Dit is het resultaat van de werking van het zuurdesem in Matt. 13:33 gedurende de 2000 jaar van satanische activiteit. Dit is de staat waarin het christendom zich momenteel bevindt aan het einde van deze bedeling. Deze situatie moet ons niet verbazen, want dit is precies zoals de Schrift ons heeft voorspeld (vgl. Matt. 13:33; Luc. 18:8).

Een christen kan afgewezen worden, maar die afwijzing heeft niets te maken met het verliezen van zijn eeuwig heil. Een christen kan zijn of haar eeuwig heil niet verliezen, omdat het volledig gebaseerd is op het volbrachte werk van Christus. We moeten daarom twee zaken goed onderscheiden: 1) het verkrijgen van eeuwig heil en 2) het behalen van de geestelijke wedloop. Deze twee zaken zijn niet identiek, noch waarborgt ons eeuwig heil dat we onvoorwaardelijk onze geestelijke wedloop zullen behalen. Om toe te lichten wat het betekent om afgewezen te worden, "*stelt Paulus er prijs op dat ...*" (1 Cor. 10:1). Hij stelt het volk Israël onder Mozes dan tot voorbeeld om toe te lichten, wat het betekent om afgewezen te worden. Het woord "voorbeeld" komen we dan twee keer tegen (10: 6,11). Het Griekse woord dat gebruikt wordt, is het woord "tupos", waarvan het woord "type" is afgeleid. Paulus stelt het volk Israël als type voor ons, om te laten zien wat het betekent om afgewezen te worden. En wat in de type (het beeld) geldt, geldt ook voor ons in de antitype (de werkelijkheid).

De gemeente in Efeze als profetie voor de post-apostolische periode

De gemeente van de eerste eeuw was prijzenswaardig, maar had haar eerste liefde verloren. Paulus voorzag al dat na zijn heengaan de gemeente geestelijk een zware tijd tegemoet zou gaan:

“Zelf weet ik, dat na mijn heengaan grimmige wolven bij u zullen binnenkomen die de kudde niet zullen sparen; en uit uw eigen midden zullen mannen opstaan, die verkeerde dingen spreken om de discipelen achter zich aan te trekken” (Hand. 20:29,30).

Vaak wordt gezegd dat de kerk terug moet naar haar begintijd, omdat toen alles zó puur en rein was. Dat is echter niet het Bijbelse getuigenis noch de schets van de kerkgeschiedenis. Het getuigenis is dat de eerste liefde van Christus in het geding was. Aan de Galaten schreef Paulus:

“Ik verwonder mij erover dat u zich zo snel afwendt van Hem Die u in de genade van Christus geroepen heeft, naar een ander evangelie, terwijl er geen ander is; al zijn er ook sommigen die u in verwarring brengen en het Evangelie van Christus willen verdraaien” (Gal. 1:6,7 HSV).

Paulus zag dat de gemeenten in Galatië in een grote crisis waren, dat sommigen Christus wilden inlijven in een systeem, in het Jodendom. Dit zou het einde betekenen van het unieke van Christus die Zich door de zegen van het Nieuwe Verbond wilde uitdrukken. Paulus had echter door openbaring gezien dat het Jodendom slechts een schaduw was van de Christus die komen zou. De offers, het altaar, de feesten, ja heel het geestelijke systeem onder het Oude Verbond, was in Hem. Daarom houdt een christen geen sabbat, want Christus Zelf is onze rust, onze sabbat (Col. 2:16,17). Deze inlijving van Christus in het Jodendom staat bekend als het Galatianisme. In onze tijd vinden we het Galatianisme terug in het Messiaans Jodendom (vgl. Gal. 4:10-12).

Paulus schreef aan Timotheüs (1Tim. 1:3-11), geen andere leer te onderwijzen en geen strijd te voeren om de wet. Paulus had maar één zaak voor ogen:

“Want voor alle dingen heb ik u overgegeven, hetgeen ik zelf ontvangen heb: Christus is gestorven voor onze zonden, naar de Schriften, en Hij is begraven en ten derden dage opgewekt, naar de Schriften” (1 Cor. 15:3,4).

Behalve Paulus geven ook de Apostolische Vaders informatie over de eerste gemeente. De Apostolische Vaders omvatten tien teksten in de post-apostolische periode. Ze zijn geschreven in de periode 70-150 na Christus en kunnen beschouwd worden als de meest invloedrijke en populaire geschriften tijdens en na het ontstaan van de Nieuwe Testament. De Apostolische Vaders verwijzen dus niet naar personen. Bijvoorbeeld, de Didachè is een Apostolische Vader waarvan de schrijver onbekend is en daarom is de Didachè een geschrift en niet een persoon.

De Didachè stelt ons twee wegen voor ogen, de weg van het leven en de weg van de dood. Wanneer we de weg van het leven niet volgen, volgen we de weg van de dood. Er is geen tussenweg. Er is niets christelijks te bespeuren. Het is opsomming van vele “U moet”, “U zult”, “Wees niet”, etc. Het is doorzuurd van wetticisme en een vervulling van wat Paulus schreef in Galaten 1:6,7. Het wetticisme en de gnostiek kleurden de eerst eeuwen na Christus. Gnostici argumenteerden dat al het vlees, ofwel de gehele fysieke wereld, slecht is. In 1 Johannes 4:2-3 lezen we: *“Hieraan kent gij de Geest van God: alle geest, die belijdt, dat Jezus Christus in het vlees gekomen is, is uit God; en iedere geest, die niet belijdt, dat Jezus Christus in het vlees gekomen is, is niet uit God. En dit is de geest van de antichrist, waarvan gij gehoord hebt, dat hij komen zal, en hij is nu reeds in de wereld.”* Johannes ontkracht daarmee gnostische claims dat de Jezus geen mens (“vlees”) kon zijn geweest.

“Wie overwint ...”

De brief eindigt met de belofte aan de overwinnaars. Hoe kunnen we een overwinnaar zijn? Watchman Nee verwoordde het antwoord prachtig toen hij zei:

“Hoe kunnen we overwinnend, rechtvaardig en heilig zijn?”

Ten eerste moeten we goed begrijpen dat God Christus niet heeft gegeven als ons voorbeeld om gekopieerd te worden.

Hij heeft zelfs Christus niet in ons doen wonen om ons te helpen om meer op Christus te lijken. Galaten 2:20 is niet onze standaard om steeds beter aan te voldoen. Het is niet een hoog doel dat we nastreven door lang zoeken en geduldige voortuitgang. Het is helemaal niet Gods doel, maar Gods methode.

Wanneer Paulus zegt: “Dat is niet meer mijn ik, maar Christus leeft in mij” (Gal. 2:20), laat hij daarmee zien dat alleen Christus Gods hart kan bevredigen. Dit is het leven dat God bevrediging geeft in de gelovige, en er is geen plaatsvervanger. “Niet ik, maar Christus” betekent Christus in plaats van mij. Wanneer Paulus dit zegt, beweert hij niet iets bereikt te hebben dat zijn lezers nog niet bereikt hebben. Hij definieert het christelijke leven. Het christelijke leven is het leven van Christus. Christus in mij is mijn leven geworden en Hij leeft zijn leven in plaats van mij. Ik vertrouw daarbij zelfs niet dat Hij apart en genoegzaam van mij handelt. Nee, God geeft Hem om mijn leven te zijn.

Bovendien kent dit nieuwe leven een wet die bepaalt hoe dat leven tot uitdrukking komt. Het is niet alleen een leven dat in mij woont, want als dat alles was, zou ik het stevig moeten omarmen. Nee, dat leven kent een wet (Rom. 8:2) en die wet kan voor zichzelf zorgen.

Het dagelijkse leven van een Christen wordt samengevat door het woord “ontvang”. Iedere aansporing die God van ons verlangt — lankmoedigheid, zachtmoedigheid, nederigheid, goedheid, heiligheid, blijdschap — is niet iets dat ik ben of iets dat ik doe of een deugd die ik nastreef. Het is Christus in mij. Het is allemaal een uitdrukking van Hem. Laat Hij zich openbaren, natuurlijk en spontaan. Dat is genoeg.

“Hij is ons geworden: wijsheid, rechtvaardigheid, heiliging en verlossing” (1 Cor. 1:30). Als Hij onze Rechtvaardigmaker, Heiligmaker en Verlosser zou zijn, zouden we het begrijpen. Maar dit vers zegt niet dat Hij deze dingen doet. Paulus gebruikt abstracte zelfstandige naamwoorden. Christus is deze dingen. Christus in ons voldoet aan elke eis van God, in elke situatie.

In onszelf kunnen we niet nederig zijn noch helpt het ons om te vertrouwen in de kracht van Christus om ons nederig te maken, Christus is nederig, ja van nature nederig en God heeft Hem onze nederigheid gemaakt, want Christus is onze alles. Zelfs geloof, vertrouwen en gehoorzaamheid zijn ondoelmatig als we ze als deugden zien die we moeten nastreven. Ik vertrouw niet op Zijn woord om lankmoedig te worden. Christus is lankmoedig, en prijs God, Christus woont in mij! De Vader heeft in alles voorzien.”

“... hem zal Ik geven te eten van de boom van het leven, die in het paradijs van God is.”

Dit is de belofte aan de overwinnaars. De belofte is messiaans, zoals alle beloften aan de overwinnaars messiaans zijn.

Studievragen

1. Wat weet je van de geschiedenis van Efeze?
2. Hoe kwam Paulus in aanraking met de Efeziërs?
3. Welke situatie trof Paulus aan in Efeze tijdens zijn derde zendingsreis?
4. Wat preeste de Heer in de gemeente in de gemeente in Efeze?
5. Waarom was het verzakken van de eerste liefde zo'n grote val?
6. Hoe kunnen we overwinnend, rechtvaardig en heilig zijn?
7. Wat is de plaats van Paulus' brief aan de Efeziërs ten opzichte van al zijn brieven?